

Handläggare
Per Olgarsson
Antikvarie, Stadsmuseet
Kulturmiljö

Till
Stadsbyggnadskontoret

Tjårdalen 7, Porlabacken 34, Hagsätra. Rivning av befintlig byggnad. Sbk dnr 2026- 12290

Synpunkter i sammanfattning

Stadsmuseet avstyrker den föreslagna rivningen. För förtydligande, se nedan *Synpunkter på förslag*.

Föreslagna åtgärder

Den befintliga byggnaden rivs i sin helhet. Den avses ersättas med ett nybyggt LSS-boende.

Historik och nuläge

Hagsätraskolan uppfördes 1962–1964 efter ritningar av arkitekt Sture Frölén. Anläggningen var storskalig, enhetligt gestaltad och inrymde på tidstypiskt sätt en rad olika funktioner i de olika byggnaderna, såsom klassrum, matsal, aula och gymnastikbyggnad. Den nu aktuella byggnaden ligger i skolområdets östra del och inrymde ursprungligen tandpoliklinik och vaktmästarbostad. Byggnaden är idag i huvudsak utvändigt välbevarad från byggnadstiden.

Kulturhistoriskt värde

Stadsdelen Hagsätra inventerades och klassificerades av Stadsmuseet 2006. Den aktuella byggnaden, liksom Hagsätraskolan som helhet, bedömdes ha särskilda kulturhistoriska värden. Den motivering som åtföljer ställningstagandet lyder i utdrag som följer: *Skolbyggnaden är en viktig del av stadsdelens sociala uppbyggnad och har både ett lokal- och samhällshistoriskt värde. /---/ Inom skolområdet finns byggnader för alla olika delar som ansågs nödvändiga för skolverksamheten när Hagsätraskolan byggdes, t.ex. byggnader för tandvård, vaktmästarbostad m.m. De tidstypiska byggnaderna bevarar i huvudsak sin ursprungliga arkitektur och anläggningen har ett arkitekturhistoriskt värde.*

Den aktuella byggnadens roll i skolans helhet bidrar till de kulturhistoriska värdena. Att det fanns vaktmästarbostad och tandvårdslokaler i skolanläggningar var inte alls ovanligt vid byggnadstiden, och är ett uttryck för efterkrigstidens sociala ambitioner. Byggnaden bidrar därmed till Hagsätraskolans historiska avläsbarhet. Till detta kommer byggnadens välgestaltade

arkitektur. De gedigna materialen tegel och koppar tillsammans med det modernistiska formspråket bidrar till en tidstypisk prägel, vilken också karakteriserar hela den enhetligt gestaltade skolanläggningen.

Lagrum och riktlinjer

Plan- och bygglagen

Fastigheten – liksom större delen av Hagsätraskolan – är markerad med grönt på Stadsmuseets kulturhistoriska klassificeringskarta. Det betyder att fastigheten med bebyggelsen är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. För sådan bebyggelse kan plan- och bygglagen (PBL) 8 kap, 13, 14 och 17 §§ tillämpas, vilket innebär att bebyggelsen inte får förvanskas, att underhållet ska anpassas till omgivningens karaktär och byggnadens kulturhistoriska värden, att underhållet ska utföras så att de särskilda värdena bevaras, att ändringar ska utföras varsamt och med hänsyn till byggnadens karaktärsdrag samt med tillvaratagande av byggnadens kulturhistoriska värden.

Enligt 9 kap. 34 § Plan- och bygglagen ska rivningslov ges för byggnader som inte behöver bevaras på grund av sitt kulturhistoriska värde.

Synpunkter på förslag

Stadsmuseet bedömer att PBL (Plan- och bygglagen) 8:e kap, 13, 14 och 17 §§ är tillämpliga i ärendet, liksom 9 kap. 34 § PBL

Stadsmuseet avstyrker den föreslagna rivningen av byggnaden, och anser att dess kulturhistoriska värden, både som en del av Hagsätraskolans helhetsmiljö och som enskild byggnad motiverar ett bevarande. En rivning riskerar att leda till att anläggningens sammantagna kulturhistoriska värden försvagas, liksom platsens historiska avläsbarhet. Att byggnaden har en välgestaltad arkitektur och är uppförd i gedigna material, bidrar till bedömningen.

Per Olgarsson
Handläggande antikvarie
Stadsmuseet kulturmiljö